

DEBRECENI FŐISKOLAI LAPOK.

KIADJA: A MAGYAR IRODALMI ÖNKÉPZŐ-TÁRSULAT.

Mindennemű akár a szerkesztőséget,
akár a kiadóhivatalt illető küldemény
a főiskolába címzendő.

Megjelenik: havonként háromszor.

Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr.
Egy szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő:

KUN BÉLA.

Főmunkatárs:

KORSÓS ZOLTÁN.

Kiadóhivatal főnöke:

INCZE ZOLTÁN.

Hirdetési díjak:

Egész oldal 8 frt, $\frac{1}{2}$ oldal 4 frt,
 $\frac{1}{4}$ oldal 2 frt, $\frac{1}{8}$ oldal 1 frt.

Többszöri hirdetésnél kedvezmény.

A Joghallgatók Önképzőköréről.

Fájó szóra nyilik ajkunk, borongó fátyolt lebentünk föl, kemény vádra fakadunk: de kötelességünk. Figyelemmel kell kísérnünk ifjúsági életünknek minden nyilvánítását, dicsérnünk erényét és emelkedését, de feltétlenül és leplezetlenül feltárunk hibáját és hanyatlását.

Eddig takargattuk a foltot, mert nem látszott ut és mód, hogy fényesre moshassuk, hiába meg nem akartunk siránkozni, de most fölfedjük, mert a legközelebbi jövő, ha csak önmagunk utját nem álljuk, orvoslást, gyógyulást ígér.

Elvben a mult ifjúsági gyűlés korszakot alkotóan határozott akadémiai életünkre nézve s nem mondunk nagyot, ama határozás egy egyletünket föl fogja támasztani a végpusztulás sirjából.

Értjük a Joghallgatók Önképzőkörét.

Mi most a tényállás?

Háromszáz joghallgató közül e rossz sorssal vert egyletbe alig vannak beiratkozva harmincan, a gyűlésen szereplőket a vezetőségnek úgy kell fogdosni, s mikor aztán a tárgysorozat meg van állapítva, összegyűl 4—5 ember, másodszori összehívásra épen annyi, sőt már az a csúfság is megesezt, hogy harmadszorra se tudta az egylet közgyűlését megtartani.

Egy félév ide s tova elsuhant felettünk s az akadémia zömének önképző társulata első gyűlését is alig tudta megülni.

Elszomorító körülmény, vádló, jellemző és le-sújtó jogászságunkra nézve.

Szakupályán haladunk, biztosan körvonalozott célt munkálunk, élethivatásunkat önmagunk hajlama állapítja meg: s ime tevékenységünk pang, életerőnk

satnyul, kicsufoljuk önmagunkat s kétségbe vonatjuk, vajjon van-e tiszta fogalmunk pályánk mivoltáról.

Száz meg száz ifjú erő seregelhetne össze, építhetne, áldozhatna, tökéletesíthetné szónoklasi, vitatkozási, tudományos készülttségét, s ime az oltár hamvadó tűzét mindössze páran élesztgetik úgy a hogy s mentik meg a szomorú elaluvástól.

Hiába biztatgatás, buzdítás, lelkesíteni akarás, pusztába vész, sőt megmosolyogtatik az aggodás, a szeretet szózata.

A mult iskolai évben a fáradhatatlan, buzgó elnökség mindent elkövetett a lecsappant érdeklődés felélesztésére. Megnyert tanáraink közül többeket hogy a gyűlésben megjelenjenek, felolvasásokat tartanak és észrevételeikkel kísérik működésünket.

Mindez nem gyógyított.

Mi lehet hát a gyökeres, mélyreható betegség csirája? Mik lehetnek a tétlenség megrovandó állapotát fenntartó kényszerkörülmények?

Főiskolánkban igen sok egylet van, mely leköti az ifjuság szellemi és anyagi erejét.

Az olvasó egylet, a Segítő Egyesület virágzik, mert a tagsági díj fejében viszontszolgálatl kecsegtet s hiába, a mai érdekvilágnak befolyása természetsszerűleg érezhető az ifjúságnál is.

A Magyar Irod. Társulat önképzési köre és célja a gymnasiumi tanulmányokkal való kapcsolat folytán könnyen betölthető; vonzó körülmény még a nagy számú ünnepélyek rendezése, melyek a nagy közö-séggel való érintkezést elősegítik és fentartják.

S mindezekkel szemben mit nyujt a Jogász Önképzőkör? Semmi olyast, mi érdekeket egyenlíthetne ki. S mit kíván? Sokkal többet, mint a többi egylet. Mély tanulmányozást, egész tudományos felfo-

gást s nagy mértékben szakkészültséget. Ezen kívánalmakkal szemben pedig ifjúságunk — nem elég erős.

Órára járás, a megélhetés nehézségeivel való küzködés, a rosszul dotált irodai robot-munka elveszik csaknem minden idejét, lelohasztják a magán tanulmányozás, az előszabottakon kívül való önképzés iránt munkakedvét s azt a kényszer-szózatot adják sokak ajkára: „Minek iratkozzam be, minek dobjak ki a felszaporodott tagsági díjához még egy forintot, melynek semmi hasznát nem veszem?

Végeredményben tehát a kiadástól való tartózkodás, az anyag — a szellem megőljöje.

Mi lesz ebből?

A mostani szétszakadó, széthúzó egyleti élet mellett végpusztulás. Évről-évre kórosabbnak mutatkoznak a betegség tünetei s ki tudja, pár év elmúltával a főiskolai egyletek egy sirba dőlt testvérek felett nem zengenek-é halotti éneket?

Ha pedig sikerül az akadémiai kör megalkotása, bizton remélhetjük a jobbat.

Ki az akadémiai körnek tagja lesz természet-szerűleg mint résznek, a Joghallgatók Önképzőkörének is munkása lehet külön anyagi áldozat nélkül. S mivel hitünk szerint az ak. kör. az egész joghallgatóságot magához fogja édesíteni, ha nem is egyszerre, de lassanként minden bizonynyal, a Joghall-

gatók Önképzőkörének is lesz 30 helyett 200—250 tagja, mely tekintélyes szám több munkakedvvel méltán biztosít.

Nagyobb lévén a szám, nagyobb lesz a verseny, lassanként fejledezni fog az elhanyagolt jogtudományi önképzés, az ak. kör egészséges levegője tisztítani fog, életet lehel majd a pusztá üres cimbe.

Az ébredő közszellem, közérzés szebb jövőt ígérő, átalakító hatását éreztetni fogja itt is, mint mindenütt.

Addig pedig csak türjük a mostani helyzet átkát s ha javítani akarunk, teljes erővel munkálkodjunk az akadémiai kör megalkotásán.

Néhány őszinte szó.

Az elmúlt hetet a debreceni akadémiai ifjúság életében nagyon eseménydúsnak lehet jellemezni, — azzá tette azt egy ifjúsági gyűlés, a melyen oly magasztos dolgokról tanácskozott az ifjúság. — S bár az indítványokat és eszméket, az 1848-ik év magasztos megünneplése s az akadémiai kör megalakulására vonatkozólag mindenki a legnagyobb lelkesedéssel és örömmel tette magáévá, — mégsem hallgathatom el kétkedésemet a felett, hogy ezen törekvéseket a mostani öröm s lelkesedéshez hasonló siker fogja koronázni.

TÁRCA.

KÖLTEMÉNYEK.

Irta: Szabolcska Mihály.

Székely Anna.

Hogy férjhez adták Székely Annát,
Azt mondta rá a mostohaja:
„Ej, mit a sziv? . . . ábrándozásból
Az ember meg nem él, hiába,
— Ez a legjobb neki!”

Hogy haza hozták Székely Annát,
Azt mondta rá a mostohaja:
„Ahogy eddig megélt közöttünk,
Ezután is megél az árva,
— Ez a legjobb neki!”

Hogy eltemettük Székely Annát,
Azt mondta rá a mostohaja:

„Az Isten rendelése ellen
Az ember nem tehet, hiába,
— Ez a legjobb neki!”

Fürdön.

Zöld erdős hegyeknek
Mélyein merengek,
Magános némaság
Közepibe...
Mikor egy jajongó,
Esteli harangszó
P. naszos sírása
Csendül ide.

Óh hisz' e faágok
E füvek, virágok
Úgy is tudják, hogy
Jó az Isten!
Imádság fakasztó,
Esteli harangszó,
Én Uram teremtem,
Minek itten?

Hogy mik azok a körülmények, a melyek miatt az elmúlt évben sem tudtak tovább haladni pl. az akadémiai kör megalakításában, egy (másodszor összehívott) ifjúsági gyűlés tartásánál s az ott előterjesztett indítvány elfogadása után egy bizottság megalakításánál — azt ép oly jól tudják Önök, mint én!

Távol legyen tőlem annak a gondolata, hogy én most eme bizottság, illetve annak tagjai ellen intézsek kirohanást, mert hiszen mindenki tudja, hogy volt, vagy talán még úgy sem mondok nagyot, ha azt mondom, hogy voltak ama bizottságban olyanok, kik igazán szivőkön viselték az ügyet s a kik dolgozni akartak, s hogy még sem mutathattak fel eredményt, az megint nem az ő hibájuk volt.

Szégyen kimondani, — de igaz, — hogy az ifjúság közönye az, a melyen — fájdalom, — mindig meg-megújúlva, megtörik minden nemesebb eszme, komolyabb törekvés.

Méltán hangzik fel városunk intelligentiája részéről ama reánk nézve szégyenletes panasz, hogy az ifjúság nemcsak a köznapi események, de *saját belélete* iránt sem viseltetik kellő érdeklődéssel.

Mondhatnak-e valami szégyenletesebbet ennél az ifjúság arcába?! Annak az ifjúságnak, melynek érdeklődésével, lelkesedésével mindig elől kell járni s lelkesedésének nemhogy kialudni lehetne, — de

megszokták róla, hogy még szélsőségekbe is csaponghat?

Ime láthatták önök csak nem régen is eme *szélsőségekbe csapongó lelkesedést*.

Mikor ő felsége a király magasztos tényének október 3-iki ünnepét akartuk megülni, szintén ifjúsági ülés hivatott össze s az ünnepély módozataira vonatkozólag egy indítvány lett előterjesztve.

Mit láttunk ezen a gyűlésen? Szalmaláng lelkesedéssel — ugyszólván minden megbeszélés s tanácskozás nélkül — nagy hirtelenséggel helyeslést zúgtak az indítványra s így történt az meg, hogy gyűlés után — tehát a határozathozatal után — ébred az ifjúság s ezrivel állanak elő az újszülött indítványok az ünnepély mikéntjére nézve s ezen gyűlésen kívül előadott kivánalmak teljesítésétől teszük függővé, hogy egyáltalán részt vesznek-e az általános lelkesedésben!!

Meg lett az akaratum, — a mit a gyűlés elmulasztott körvonalozni, kivitte azt a szűkebb körű bizottság s azt hiszem, mindenki meg volt e égedve vele. — Hiszen mindenütt úgy volt jelezve, hogy az ünnepséget Debrecen város polgársága és az *akadémiai ifjúság* rendezendi! Ez volt az óhaj.

S mit tett ez az *ünnepély rendező* ifjúság, — a mely követelte, arrogálta magának az őt megillető részt az ünnepély rendezésében? Mig a város pol-

Lent meg, a hegyaljban,
— A hol a harang van, —
Füldöző, mulató
Ember tömeg...
Imádság fakasztó,
Esteli harangszó,
Én Uram teremtom,
Hát ott minek?!

A borszéki úton.

Ha még e vidéket sokáig járom:
Hütlén leszek hozzád, én pusztaságom!

E fenyvek alján megejt az ígézet,
Rájuk egyszer csak szerelemmel nézek.

E hegyek, völgyek gyönyörű vidéke
Beveszi magát a szívem közepébe.

A kavicsos Marost — érzem én, érzem —
Előbb-utóbb még a Tiszának nézem.

... Csak néha fog el egy különös bánat,
Mint mikor a szívünk maga ellen támad.

Hahogy úgy — álomképp' — feltűnik előtte
A régi, a régi, első szeretője!

Felolvasó estély a főiskolában.

(Referáda-féle.)

Nemrégén egyik hölgy ismerősöm azzal a váddal illette a debreceni akadémia fiatalságát, hogy csak magának él, magával törődik, de azoknak a jogos követeléseknek, melyek a közönséget megilletik, nem felel meg. Hiába vettem védelmembe az ifjú collegákat, hiába mondtam, hogy aanyit, mint most, soh'se tettünk; szép ismerősöm nem engedett, sőt horrendum dictu még azt is ránk fogta, hogy a mi ifjúságunk őt nyolcadrésze blazirt. Véletlenül két, az idén először bálozó kis leány is hallotta párbeszédünket, nosza ezek is hozzá kezttek a szólás művészetéhez. Tartottak-e az idén vagy egy felolvasó estélyt? Rendeztek-e vagy egy matinét is? Volt-e

gársága testületileg vesz részt az aznap délelőtti isteni tiszteleteken — addig az akadémiai ifjúság — ez a lelkes ifjúság — szégyen kimondani is — 10, mondd tiz emberrel képviselteti magát!

Nos uraim! nem a debreceni hangadó körök, de az önök ítéletét kérem eme skandalosus dolog fölött!

Et nunc venio! — a melynek még a gondolatára is szégyen fut el.

Az akadémiai ifjúság az okt. 3-iki ünnepély keretébe illesztett egy részt, a melyet *kizárólag* ő rendezett s erre a város nagy közönségét is meghívta.

Meg is jelent ott Debrecen város irányadó köre s lelkes polgársága s ime a 300 akadémiai hallgató közül, a kik rendezték ez ünnepélyt s a kik oly nagy hanggal követelték, hogy az ifjúságnak külön is érvényre kell jutnia, — harmincat alig láttunk ott.

Engedelmet kérek, azt inkább tudom érteni, hogy a jogakadémiai ifjúság által a mult iskolai évben rendezett Verbóczy-ünnepélyen a szereplő tanáron kívül előjáróink, tanáraink közül alig egy-kettő szerencsételtett bennünket érdeklődésével, — de hogy egy ifjúság által rendezett ünnepélyen mindenkit mást, — csak az ünnepélyt rendező ifjúságot nem láthatni, — az már megfoghatatlan!

Méltányolni s érteni tudom azt a megbotrán-

már vagy lesz-e még jogászbál? — Be kellett valanom, hogy sem felolvasó estély, sem matiné ez ideig nem volt, de büszke örömmel jelentettem ki, hogy 1898. január 8-án az Arany Bika összes termeiben igenis lesz jogászbál! Igérhettem volna én bármit, nem hitték volna el. Megszilárdult a vélemény, hogy aluszunk, aluszunk, de tenni nem tudunk!

Busan távoztam körükből, talán haragudtam is. Hátha mégis igaz, hogy miukat szívesen fogad Debrecen közönsége a nyilvánosság előtt, hátha csakugyan közóhaj egy matiné, vagy egy felolvasó estély? Ily gondolatok forogtak fejembe, a mikor is a véletlen Kun Bélát, lapunk felelős szerkesztőjét, számos egylet főjegyzőjét, egyes bizottságok előadóját hozta elélem. Megrohantam felelősünket, s a legszigorúbb hangon meginterpelláltam, mi az oka annak, hogy a debreceni akadémia ifjúsága ez ideig még sem matinét, sem felolvasó estélyt nem rendezett? Felelősünk megszokott mosolyával először végig nézett, majd kijelentette, hogy interpellatióm tárgyitalan, mert a magyar irodalmi társulat rég el-

kozást, melyet Dr. Bartha Béla tanár ur mindjárt ott az ünnepélyen, de azonkívül hallgatói előtt ki is fejezett.

Igen, ő örült, hogy az ifjúságnak szolgálatára állhatott, s az ifjúság jó része úgy hálálta meg szívesességét, hogy egyszerűen tudomást sem vett az ünnepélyről.

Szinte látszott, hogy beszédének mindenik szavánál, a hol az ifjúsághoz szólott — a szégyen pirja fogta el, de elfogott bennünket is, kik ott voltunk, mert ha nem fejezték is ki, — de éreznünk kellett, hogy Debrecen város intelligentiájának az ifjúságról újabban táplált előitélete ismét gazdagodott.

Hát ilyen ifjúságot neveztek hajdan a nemzet színe-virágának? Hát ilyen ifjúság teremtette meg a márciusi napokat?

Ezzel az ifjúsággal akarunk mi akadémiai kört stb. megvalósítani, a melynek jó részében nincs egy szemernyi érett komolyság, összetartás és tetterő!

Higyjék el nekem, hogy nem pusztá képzelődés, de a tényekből vont következtetés ez, — s ha van valaki, a ki talán mélyebben gondolkozik e dolgok felett, — bizonyára sokban igazat ad nekem. Egyébiránt nekem szolgálna legnagyobb öröömre, ha a tényekből más valaki merőben ellenkező conclusióra jutna.

Árva Béla.

határozta egy felolvasó estély tartását, s ő ép ez ügyben fáradozik most is és december elsején megmutatjuk a világnak, hogy mik és kicsodák vagyunk mi.

Rohantam vissza hölgyeimhez s lelkesedve mondtam el nekik az ujdonságot, s nem titkolták el ők sem örömeiket.

* * *

December elsején felgyúlt a nagy csillár kollegiumunk disztermében. Portásunk dísz libériában, bottal kezében kiállt a folyosóra, mi pedig kétség és remény közt vártuk a közönséget. Gyültek, gyültek, egyre gyültek.

Pszt... Csend! Kezdődik. Felhangzik a híres, messze földön ismert debreceni kántus nyitánya. Lebilincseli precíz előadásával a közönséget s nyer zajos tapsokat és lelkes ovációt. Én és pénztárnok társam is teljes meglepedésünket konstatáljuk s sietünk befele, mert Ferenczy Gyula, a mi legkedvesebb professoraink egyike lépett fel az emelvényre. Szellemes megnyitója osztatlan tetszésben részesült,

Felelet

„Akadémiai körről“ című közleményre.

A D. F. L. 3-ik számában jelent meg a fent nevezett közlemény, melynek szerzője László Gyula ur a mellett, hogy az A. K. létesítésének mikéntjével foglalkozik, elég merész egy vele semminemű összeköttetésben nem levő, békésen s áldásosan működő egyesületnek, a gyorsíró egyesületnek — melyet csak hallásból ismer, — avatatlan léteire is ügyeibe avatkozni, illetve a nélkül, hogy ez az egyesület reá bármilyen okot adott volna, azt alaptalan vádakkal rágalmozni. A nevezett közlemény ezen sérelmes része indított engem a feleletre.

Meggondolta ön t. cikkíró ur, mit csinált, mikor a gyorsíró egyesületet mohó pénzgyűjtéssel, kapzsisággal vádolta? Szemébe vágta a gyorsíró egyesületnek, hogy nincs joga a létele, mert nem tölti be célját, mint valami vén zsugori csupán erszényét megtölteni igyekező. De azt kérdem én öntől, illetheti-e csak távolról is ez a vád azt az egyesületet, mely évenként jövedelmének egyharmadrészét tűzi ki pályadíjra, mely saját anyagi áldozata árán gyorsírási lapot ad ki, mely egyes tagjainak a gyorsírási vizsga letételét saját költségén eszközli, mindennemű szaklapot megrendel s tagjainak a gyorsírási meg tanulását mesés olcsó árban (egész évre 1

a rózsás arcú leánykák is lelkesedve tapsolnak a professor urnak. Aztán Keresztessy József szavalta el Poe Edgár nagyhatású, örökszép „Holló“-ját, Farkas Imre pedig a magyar irodalmi társulat tagjainak versfüzérét olvasta fel. A rokonszenves felolvasót, ki maga is szerepelt egy versével, zajos tapsokkal jutalmazta meg a szives közönség.

Elhangzik a taps! Előveszem műsoromat, nézem... 5-ik pont, cimbalomjáték, előadja Nagy Dezső... Suttogás hallszik a közönség soraiban. Vajjon mit játszik, mivel ragadja el megint a hallgatóságot? Megpendül a cimbalom húrja, egy-két futam, csend lesz mindenütt. Minden szem Nagy Dezsőre van szegezve, a ki azután utánozhatatlan könnyedséggel kezd bele az édes-bús magyar nótába:

„Sirtam eleget utánad...“

Egy oszlophoz támaszkodom én is, hallgatom merengve, gyönyörködve, s nézem a közönség arcát milyen a hatás.

— Istenem, be szép! — sóhajtja egy előttem ülő szép szőke bakfis.

frt) lehetővé teszi? S elítélheti ön nem szakértő léte az egyesületet, mely a legkitünőbb szakértők osztatlan elismerését buzgó munkásságával annyira kiérdemelte?!

Nagyobb hatás előidézése céljából jónak látja a t. cikkíró ur nemcsak magát a gyorsíró egyesületet, hanem annak egyes tagjait is kiváló szellemi felsőbb-ségéről tanuskodó ítélet alá venni, mikor azt mondja: „Akadnak, kik előtt előbbvaló, hogy hányan tudnak gyorsírni, mint hogy az ifjúságnak otthona legyen.“ A kik ismerik, ha mindjárt csak felületesen is a debreceni gyorsírási viszonyokat, lehetetlen csak egy percre is kételkedniök abban, hogy a fenti kijelentés kikre vonatkozik. Hogy mi helye van ilyen, az A. K. ellen sem tettel, sem szóval nem cselekvő, sőt ellenkezőleg azt pártoló személyek ellen intézett gyalázó támadásnak, annak megítélését kinek-kinek saját ítéletére bízom. Feleletem különben fenti kijelentésre az: dicséretesebb volna, ha önről is elmondhatnánk, hogy ön is hozzájárult akár az irodalmi társulat, akár a jogász önképzőkör stb. ügyeinek előbbviteléhez csak egy szemernyivel is. Azok legalább, kiket fenti kijelentése illet, elmondhatják magokról: mi megtettük, mit megtenni módunkban volt.

Merné-e még tagadni ezek után, hogy másban hibának nézi a kitünőséget s magában kitünőségnek a hibát? Ön paánaskodik az ifjúság közönyéről, s

Azt hiszem, ezzel a kritikával Nagy Dezső is megelégszik.

Maklári Papp Ernő, a mi kedvelt vizsgálónk tartotta derűtségben a szép zeneszám után egy negyedóráig a közönséget.

De most már én is megnézegetem ezt a szép hölgykoszorút, gondoltam magamban s szemlét kezdem tartani jobbra-balra, észre sem véve, hogy a kántus már felállt; de mindjárt abba hagytam a „mustrát“ Zimay „Pusztai élet“ című népdal-egyvelegjének hallatára, s végezetre tapsoltam én is, mint tapsoltak százan és százan Mácsay Sándor énektanár ügyességének.

A szőke bakfis érdeklődve nézi a műsort, én pedig érdeklődve nézem a szőke bakfist, s ezalatt fellép Virágos Sándor s előadja Lampérth Géza Kun Lászlóját. Szép szavaltat volt, megérdemli az elismerést.

Kun Béla ül azután a felolvasó asztalhoz. Ügyes, szellemes felolvasását élvezettel hallgatta végig a

melyik ifjúsági egyesület gyűléseinek volt ön szorgalmas látogatója? Egyiknek sem! Hát nekünk gyorsíróknak i úgy kellene tennünk, mint önnek, hogy kikiabáljuk: a gyorsírás iránt közönnyel viseltetni az ifjúságnak nem szabad, s magunk a legközönyösebbek legyünk?

Száz szónak is egy a vége, közleményének a gyorsíró egyletre vonatkozó minden állítása vagy meg gondolatlanság, vagy rosszakarát eredménye, melyeket, mint ilyeneket ezennel visszautasítok.

Madarassi Gyula.

Reminiscentiák.

Írta: **Konrád Ernő.**

(Folytatás.)

Hogy kit választottunk jegyzőnek vagy titkárnak, ott a jegyzőkönyv, megmondja az: hódoltunk elődeink bölcs szokásának, ha a mult évi tisztviselő megelégedésünket bírás ő elfogadható helyzetben volt: megválasztottuk újra. Így tettünk most is. Éljenek hát újra! Magamat is ért egy kedves megtiszteltetés. Ha ily iránylyal szabad lenne kifejeznem, többek óhajtása, rábeszélése engem szerkesztőnek kiáltott ki. Tavaly hosszas védbeszéddel mondték le erről, most ellentétben lakonice annyit mondták, „el-

közönség, valamint Juhász Sándor melodramáját is, melyet Ujfalussy Géza precíz zongorajátéka kísért.

Jön azután Boross Lajos. Van-e ki e nevet nem ismeri? Ha kacagni akarok, csak Boross vig szavalatát hallgatom meg, s ha jól akar mulatni a közönség, csak Boross hallgassa meg. Most is minden mondat után felhangzott újra meg újra a jókedv hangos kitörése. Annyira tetszett Boross monológja, hogy meg is kellek szereznie még egygyel, a mit nem kisebb hatással adott elő.

Ezután következett programmon kívül az, a mi az est fénypontja lett. Szabolcska Mihály, Felfalu költő-papja megörvendeztetett bennünket, küldött az ő szép, búbájosan hangzó verseiből néhányat felolvasás végett. Elképzélhető, mily nagy volt örömünk, de elképzélhető a közönség öröme is, mely minden vers felolvasása után tetszészajban nyilvánult. Jól esett nekünk, hogy collegiumunk büszkesége nem feledkezett meg rólunk, versküldeményét az irántunk való szeretet és jóindulat zálogának tekintjük. Mily lelkesedéssel, mily szeretettel üdvözöl-

vállalom!“ s e pillanattól szerkesztője vagyok a mi Heti Közlönyünknek, mely, mint felügyelő tanárunk igen találólag fejezte ki; „az Önképezde maga-maga kijelentése, revelatiója.“

Meunyre lesz szerencsés vagy szerencsétlen a választás, az év vége mutatandja meg.

A víz kikeresi a völgyeket: én kikeresendem a tetőket, azaz a fejeket, hol, mint a legmagasabb ponton az elme tanyáz, csak felszólításomnak engedelmesskedjenek az ifjú tehetségek. Tovább nem folytatom. Eloszlottunk azon meghagyással, hogy harmadnap mulva a rendes időben ülést tartandunk s akkorára még munkákat is elfogad már a titkár, ha t. i. lesz munka beadó.

Nem tudom mi esett jobban: a veterán tagok újra láthatása-e, vagy az ujoncok nemes önértetű kis hada-e? Éljenek mindketten!“

Befejezi az első számot „A színházlátogatás heti rovata“, mely a következőket mondja: „Mily mérvben látogatja az ifjúság a színházat, mely darabok érdeklik inkább, dalmű, vagy történelmi cselme (dráma) vonzza-e, mily napokban használhatja nagyobb tömegben üres idejét s végre talán az izlésnek is némi hévmérői fokát, még tán egyebet megmutat, vagy legalább alaprajzi hozzávetéshez juttat: ha közöljük a színházat látogatók számát. A tanulótság élettörténetéhez művészeti szempontból

nénk, ha egy alkalomból személyesen olvashatná fel örökszép dalait felolvasó estélyünkön.

Az én szöke bakfísom is elmerengett a szép verseken, figyelve várta minden sorát, talán még köny is szivárgott ki szeméből, mikor egyik dalban a szegény mostoha lány tragoediáját suhantatja el szemeink előtt a költő. Az egész termet poetikus hangulat töltötte el, minden arcon meglátszott az őszinte öröm, s ez ünnepi hangulatot a kántus által záradékul előadott király-induló csak emelte.

* * *

A diszterem lépcsőjénél találkoztam az én három jókedvű hölgyismerőssémmel.

— Nos, — kérdeztem tőlük — mi a véleményük a debreceni akadémia ifjúságáról?

— Derék, ügyes, jó fiuk!

A felelet tetszett, így nyugodt lélekkel kísérhettem haza őket. Nem szükséges megjegyeznem, hogy beszélgetésünk tárgya a felolvasó estély dicsérete volt!

Sipos Béla.

ez is egy adat: hadd álljon hát az folytonosan nyilvánosságban. Maklári Károly szives volt a heti kimutatást magára vállalni, előre is köszönet érte.

A tanhallgatók közül színházban voltak Őszhó 20. (Viola) 130. ... 21. (Norma) 99. ... 22. (Fehérek) 25. ... 23. (Megházasodtam) 15. ... 24. (XII. 20. Heti össz.: 289."

Ebből a kis statisztikából következtethetjük, hogy akkor az ifjúság a hiresebb, komoly darabokat szerette kiválóan, mint Viola, Norma, ezekben lévén legnagyobb a színházlátogatók száma, 130, 99. — Következtethetjük továbbá, hogy ha a színházlátogatás is egy adat művészeti szempontból a tanuláság élettörténetében, akkor a mostani ifjúságnak művészeti szempontból felette áll az akkori tanuláság.

Az önképezde működésének mindjárt elején egy szép, de egyszersmind szomorú actust látunk lefolyni. A kegyelet oltárán áldozva, gyújtja meg az emlékezet fáklóját a nagyra hivatott, korán, egész ifjan elhalt költőnek.

A 3-ik szám elején gyászkeretbe foglalva hirdeti a Heti Közlöny, hogy: „Kovács Gyula, a főtanoda egyik legszebb reményű növendéke s a Musa kegyeltje, folyó 1861-dik év August. hó 5-kén d. e. 10 órakor Gelejen Borsodmegyében élete 22-ik évében kora sirba szállt. — Meghatva e közveszteség fájdalomtól, a felsőbb tanulók közt fenálló önképezde, — melynek a boldogult életében egyik kitünő tagja volt, — kegyeletes érzete kimutatásául folyó hó 3-kán vasárnap d. u. 4 órakor a főiskolai énektekremben gyászünnepélyt rendezend; melyre is elhunyt jelese minden részvevő ismerőit ezennel tisztelettel meghívja. — Debrecenben, Őszutó 1. 1861. A Tanulók Önképezdéje.“

Kovács Gyula valóban megérdemli ezen fényes megemlékezést. Még egészen gyermek korában mutatkozni kezdett költői tehetsége, melyre nézve jobb talajt nem is lehetett volna találni, mint a milyen volt akkori időben a debreceni főiskola. Ide jött 1856. szeptember hú végén 17 éves korában.

Első sikerét azon versével aratta, melyet egy meghalt nagyobb tanuló sirtáblájára készített. Ezt követte aztán a többi. Öt évig volt buzgó napszámosa az önképezdének. „Ez öt év alatt — mondja a H. K. — mint bíráló 50-szer működött. Kedvenc tere volt ez: kipusztíthatlan kedélye szórta az életet. Nem feledkezünk — kik hallók — hogy találó vágásu bírálata mily nemes derűtségben tartotta az üléseket: alig vártuk, hogy ő bíráljon: jóízűen neve-

tett mindenki, még a bukott író is; csak ő maradt egy pár kivétellel mosoly nélkül.“

Több kisebb költeményen kívül irt 24 költeményt. Nyilvánosság előtt 1859. okt. 27-én lépett fel először, gyönyörűen énekelvén meg a nemzeti feltámadás eme pillanatában a nemzeti nyelv apostolát, Kazinczyt. E költeményével annyira megalapította hírét, hogy Békés városa elvítette Kazinczy-ünnepélyére, „hogy őt élvezze.“

Majd értekezéseket irt. „Csokonai kora“ című legnagyobb prózai művével 8 aranyat nyer. „Tököly Sebők emlékezete“ c. művével is nagy tetszést arat. Még sok más művével és költeményével megérdemelte, hogy az önképezde ünnepélyt rendezzen emlékezetének, a mikor is „az ünnepélyt az Énekkar kezdte meg gyász zengelmével, mely után Varga József elnökünk tartott bevezető beszédet, az ünnepély eszméjének keletkezését, kivitelét s az ünnepély menetrendét adván elő, azután ugyancsak elnökünk olvasá fel Bihari Péternek Kovács Gyula emlékére irt baráti szívből jött, gazdag költészetű versét. Ezután Balogh Ferenc másodelnök tartott emlékbeszédet, ő reá bizatván annak készítése, miután az előbb megbizott Bihari Péter betegsége által lett akadályozva. Az emlékbeszéd — dacára annak, hogy majdnem rögtönözve iratott — hiven, meghatóan ecsetelé a közfájdalmat, hű képét adá az elhunyt magánéletének, avatott ismerettel jellemzé költészetét, felmutatván annak ragyogó szellem-gyöngyei közül egyes legfénylőbbeket, melyek mintegy a költő életfonalára voltak fűződve, a bucsuszavak, melyekkel a dicsőült szellemétől megválík, méltók a pillanat nagyszerűségéhez. Az emlékbeszéd után az elhunyt költő műveinek legremekebbjét, a „Merengés“ címűt szavalá el Illyés Lajos, majd Balogh Ferenc „Kovács Gyula sirján“ című hatásos költeményét Csiky Kálmán olvasá fel.

De az önképezde evvel sem elégedett meg, hanem gyűjtést indított a költő emléksobrára, sőt költeményeit összeszedve, kiadta s az abból folyó jövedelem fele részét elküldötte a miskolci egyháztanácshoz, miután K. Gy. a miskolci főgymnasiumnak volt jeles növendéke, kérte, hogy az mint „Kovácsdij“ a miskolci főgymnasiumban magyar fogalmazások díjazására kamatozzék.

Ide vonatkozólag érdekes még a Heti Közlönynek egy kis tudósítása, mely a következőket mondja: „A sirkő-bizottság nyárelő 20-án egybegyűlt a XXVI. szobában este 6 órakor. Ez volt 3. ülése. El-

nők örömragyogó arccal olvasta fel Szrog Sámuel — az elhunyt barátja — levelét, melyben pontról-pontra felel elnöki levelére. Igéri, hogy az ünnepélyre kiküldendő 16 — 20 tagot két szekeren kiviteti Gelejre, ott tehetsége szerint ellátja, sőt visszajövet 30 — 40 itcés átalagról gondoskodván, az ifjúság azt borral megtöltendi; a sirkövet Miskolcra kiviteti — csak idejét írjuk meg, s ott felállítatja. A határidőbe is beleegyeznek. — Ily örvendetes hír felvillanyozta a lehangolt bizottságot s kimondja véghatározatát: a sirkő Gelejen aug. 3-án felállítatik. Az énekkarból 14 — 16 felkéretik az ünnepélyeni megjelenésre. Bihari, Tóth Sámuel, Csiky tagok azonnal ajánlkoznak az elmenetelre“ stb.

(Folyt. köv.)

Az „Eperjesi Jogász Vivó-egylet“ átirata.

Egyetemi és akadémiai polgártársak!

E tanévben már másodszor fordulunk hozzátok mi, eperjesi joghallgatók. Ne vegyétek ezt szerénységgnek, vagy feltűnni vágyásnak! Nem tudunk közönyösek maradni a magyar ifjúság nagy fontosságú és közös ügyeivel szemben s ha találunk eszmét, melynek megvalósítása — legjobb meggyőződésünk szerint — hasznos és üdvös volna, kötelességünknek tartjuk arra a magyar ifjúság figyelmét felhívni. Azét az ifjúságét, mely töredékeiben bármily nemes célokat szolgálva sem lehet nagy tekintélyű, de ha a maga imponáló összességében s egységében sorakozik és tömörül szép elveinek zászlója köré, nagy hatalom és döntő tényező.

Tudjuk mindnyájan, mennyire elhanyagolt állapotban van a testi nevelés ügye felső tanintézeteinkben. A tornászat és testedzés szükségének a meggyőződése, mely alsóbb iskoláinkban oly bámulatos átalakulásokat hozott létre e téren, itt mintha meg szünnék. Az ifjúság kilépve a középiskolából, e tekintetben teljesen magára van hagyatva. Drága pénzen kell beiratkoznia az intézet körén kívül valamely torna- és vivóegyletbe, de itt is meg van fosztva azon élvezettől, hogy pályatársai és barátai társaságában gyakorolhassa erejét és fejleszse ügyességét. S még elszomorítóbb a kép, ha tekintetbe vesszük, hogy külföldön, különösen Németországban, virágzó vivóegylete van minden felső tanintézetnek.

Bizonyára meddő dolog volna itt az ifjúság testi nevelésének fontosságát fejtegetnünk. Ösmerjük azt mindnyájan. Valóságos nemzeti érdek e nagy fon-

tosságú kérdés. Edzett és erős ifjakra van szüksége a magyar hazának. Tornászat nélkül nem lehet az elme rugékony, a szellem üde, a lélek vidám. S ha az ifjúi hév és erő kielégítésre találhat a testedző tornában, nem megy másutt veszendőbe. Még ma is ideálja minden embernek az, a mi már a görögöket és rómaiakat is lelkesítette, a: „mens sana in corpore sano.“

Ha meg vagytok győződve ezek igazságáról, segítsetek a mai állapotokon! Alakítsatok vivóegyleteket! Ezek lehetővé teendik minden hallgatóra nézve a test gyakorlását kevés pénzen és barátai körében. Ha óhajtjátok, szívesen megküldjük egylettünk alapszabályait s kérünk, értesítsetek elhatározásotoknak eredményéről.

Miért ajánljuk vivóegyletek létesítését? Korántsem azért, mintha a ma annyira divatos párbajozásra szeretnők előkészíttetni az ifjúságot. De azt hisszük, ez valósítható meg legkönnyebben és legkevesebb áldozattal s a vivás azon neme a testgyakorlásnak, mely a legférfiasabb és legjobban erősíti a testet.

Ha ez eszme megvalósul, ha vivóegylet lesz minden felső tanintézetben, mily büszke önérzettel mondhatja el a magyar ifjúság: „Ez az én művem. Én alkottam, én látom a hasznát. Bennem és általam pedig erősödik a haza!“

S azután később az egyetemek és jogakadémiák vivóegyletei egyesülnének egy országos főiskolai vivószövetségben. Ez pedig évenként — a diák congressussal egyidejűleg — országos vivóversenyeket rendezne. A szellemi munka után testi erejét és ügyességét mutatná meg és mérné össze a magyar ifjúság, az erőtől duzzadó.

Ez a mi kezdeményezésünk, ennek megfontolására és elfogadására kérünk Benneteket, lelkesítsen mindnyájunkat a jelszó:

Épség, Erő, Egyetértés.

Eperjesen, 1897. november 18-án.

Az „Eperjesi Jogász Vivó-egylet“ nevében:

Dienes Gyula,
elnök.

Gasperik János,
jegyző.

Lapszemle.

Egyetemi Lapok. Dolgozzunk! E szóva! végzi Ortman Albert, a budapesti egyetemi kör elnöke vezércikkét. — Dolgozzatok! — felel rá a magyar ifjúság, teremtsetek egységes ifjúsági életet, prog-

rammtok e sarkalatos pontját váltsátok be, mutassátok meg, hogy nemcsak névleg, de tényleg vezetői vagytok az egész magyar ifjúságnak, érdekeit szíveteken viselitek, lelkesedve támogatjátok. Be kell bizonyítani, hogy az általános ifjúsági ügyeknek s érdekeknek is hű munkásai vagytok, mert, fájdalom, eddig egy szó, egy tett nem bizonyította be azt. Mert könnyű, talán jól is esik hangsúlyozni, hogy mi vagyunk a magyar ifjúság képviselői, de ezt a szép címet csak nehéz és igen komoly munka szenteli igazgató!

Részünkről még Ortmann cikkére csak azt jegyezzük meg, hogy az az irányzat, mely most a központban irányadó, nem vezet jóra. Félünk, nagyon félünk, hogy az „Országos Diákszövetség” szabálytervezete ez évben sem nyer megerősítést. Kevesebbet a politikából, több érdeklődést az ifjúság általános óhajai iránt. Ez mindnyájunk közkívánsága.

Herczegh Mihály rektor cikke kiemelkedik a keretből. Olvassa el minden idegen nemzetiségű egyetemi vagy akadémiai polgár, fontolja meg minden sorát, s meg fog győződni, hogy az egyetem nemes szívé rektora elfogulatlanul, nemes intencióktól vezéreltetve írta meg felhívását.

Végezetre örömmel constatáljuk, hogy az Egyetemi Lapok ezen számában végre valahára ha két sor is, de egy mindnyájunkat érdeklő közlemény jelent meg. Ortmann Albert ugyanis egy tervezeten dolgozik, mely szerint a jövő év magasztos ünnepét, március 15-ikét az egész magyar ifjúság együtt ülné meg. Lélekemelőbb momentum a alig lenne a nagy ünnepnek, s mi tiszta szívből kívánjuk, hogy a tervet akadály ne semmisítse meg.

Kolozsvári Egyetemi Lapok. Bodor Antal terjedelmes vezércikket írt a diáknyomor enyhítéséről. Be kell vallani, hogy alapos, komoly munka, minden sorát a jóakarát sugalmazta. De megengedi Bodor ur, ha az általa oly melegen pártolt s lelkesen védett Diák-otthonért mi nem lelkesülünk. Nem, mert ép nálunk, hol már régóta megvan ez az Otthon, bizonyosodott be, hogy egyáltalában nem életrevaló. Ha nincs fegyelem, akkor nem otthon, de idegen, mert a rendtelenség, folytonos kihágások nemesebb érzelmű lakóit elidegenítik, ha pedig szigorú fegyelem, nagy felügyelet alatt áll, mint ép most a debreceni diákotthon: akkor meg rossz, ócsárlandó, szelleme gimnazistaság. Ki tudná 120 ember izlését eltalálni, ki tudna 120 már majdnem nagykorú fiatal ember felett felügyeletet eredménynyel gyakorolni?

Nem egy de husz tanár se, különösen Pesten. Az lenne az eredmény, hogy a szabadságért hevülő ifjú lakókat egyenként kellene szabály elleni vétségek miatt kiköltöztetni s az eredmény modern népvándorlás lenne.

Élvezettel olvastuk Dr. Ferencz József doktori értekezését, valamint ifjú Imre Sándor tanulmányát De különös élvezettel böngészttük Gyarmathy Zsigánénak, legjobb magyar írónőnknek szellemes, aranyos tárcáját.

Sárospataki Ifjúsági Közlöny. Egész váratlanul, de annál nagyobb örömmel vettük a harmadik szám soronkívüli megjelenését. Jól esik nekünk, ha a testvér főiskola mozgalmairól értesülünk, még jobban esik, ha helyesli irányunkat, méltányolja törekvésünket. Nem akarunk frázisokkal bókolni Zsoldos Benőnek, tudja ő legjobban, hogy szerkeszti a lapot, a legszigorúbb kritikus ő maga, csak azt sajnáljuk, hogy a pataki tanárkar, még a kritika határán is tul szándékszik lépni, egyenesen a censurához folyamodik. Nem tudjuk eléggé helyeselni azt a férfias fellépést, melyet ez ügyben a szerkesztőség tanusít. Inkább lemond, de jogát nem engedi, inkább lelép a cselekvés szinpadáról, minthogy korlátolni engedje azt a szabadságot, mely a nemzettel együtt az ifjúságnak is szent tulajdona. És én nem hiszem, nem tudom elhinni, hogy a censura életbeléptetése után akadna olyan pataki akadémiai hallgató, a ki elfogadná azt a tisztet, a mi most megtisztelő, de úgy lealacsonyító lesz.

A lap cikkei különben magas niveaun állanak, versei ügyesek, hangulatosak.

S. B.

Irodalom.

A karácsonyra megjelenő könyvek közül minket bizonyára legjobban fog érdekelni a Szabolcska Mihály verskötete. Irodalmi estélyünkre küldött költeményeivel újra jelezte a nagy poéta, hogy szívből, lélekben most is mienk marad. Legszebb emlékei, mint örökzöld emlékek ennek a főiskolának ódon falai köré fonódnak, dalai, mint hű pacsirta hangok főképen ezen város közönségének zengenek. Innen szákad ki, ide eped vissza bérces otthonából.

Kötete megjelenését a következő előfizetési felhívás jelenti:

Alulírott könyvkiadók Szabolcska Mihálytól egy

teljesen új kötet kiadását vállaltuk feltételesen magunkra. A kötet még ez év folytán

UJABB VERSEK

cím alatt jelenik meg. Abban az esetben t. i., ha kel az olvasó és poézis kedvelő magyar közönségnek.

„Ám próbálják meg — írja hozzánk irt levelében a szerző, — egy előfizetési felhívás kibocsátását, noha én alig hiszem, hogy a mai Magyarország érdeklődne még a vers iránt. Legalább az enyém-fajta jámbor vers iránt“. — Mi azt hisszük, hogy igen. Mert mi még mindig hinni akarunk egy nagy és művelt magyar olvasó közönség létezésében.

E hitben bocsátjuk ki ez előfizetési felhívásunkat is.

Iveinket ez év november végéig kérjük hozzánk visszaküldeni. (Andrássy-ut 10-ik szám.) Tíz előfizető után a szokásos tiszteletpéldányt szívesen megadjuk. Előfizetési ár: füzött példány két korona, diszkötésű négy korona.

Budapest, 1897. november hava.

Singer és Wolfner

könyvkiadóhivatala.

(Andrássy-ut 10.)

Előfizetéseket előjegyezhetni f. hó 15-ikéig a főiskolai széniori hivatalnál, lapunk szerkesztőségénél, Incze Zoltán és Mohácsy János 2. jh. uraknál.

Füzött példány ára 1 frt, diszpéldányé 2 frt, mely összeg „post festa“ is fizethető.

Kik esetleg még gyűjteni akarnak, ivért forduljanak szerkesztőségünkhöz.

Tíz előfizető gyűjtése esetén a kiadó cég tiszteletpéldánnyal szolgál.

Színház.

Figyelemmel kísérjük a főiskolai ifjúságnak színházlátogatását és sajnálattal kell jelezniük, a nyert tapasztalatokkal nem vagyunk, nem lehetünk megelégedve. Ha nincs mód nyujtva a színházbajárás megkönnyítésére, nem is igen lehet várni, hogy az ifjúság a színházi közönség körében elfoglalja azt a helyet, mely őt nemzeti szempontból is méltán megilleti. A földszinti állóhelyre, melyet kocsisok és bakalegények is diákhelynek csúfolnak, s mely a legközelebbi multban is annyi áldatlan surlódásnak lón szépséges okozójává, áttal bemenni az ifjúságnak egy tekintélyes része, mely másrésről meg a támlásszékek magas ártolyamát nem elégíthetvén ki, a

színházból végeredményében anyagi akadályok miatt — kicseppen. Ha aztán jön egy kitünőnek ígérkező előadás s csábítgatva az élvezettől, megtöltene az állóhelyeket egészen a diákság, hát — nincs hely. Másnemű alakok, a diák név jelmeze alatt rakoncátlan vegyes publikummal töltik meg az állóhelyet, de a megrovás ostorcsapása mégis erőnek-erejével a kiszorult diákságra suhint.

Ily körülmények folytán az állóhely meg van bélyegezve, úgy hogy méltán lehet görbe szemmel nézni népségére.

Szükségtelen hangoztatnunk, hogy az ifjúságnak vagy külön hely szükséges, vagy a művelt közönséggel kedvezmény segítségével való egyenrangúság.

De hát sült galambot ne várjunk. Meg is értette ezt amaz ifjúsági gyűlés is, mely a főiskolai szénior elnöklete alatt egy bizottságot küldött ki az ifjúság színházlátogatásának megkönnyítése végett; de hát meddig késlekedik még ama bizottság az éji homályban? Majd talán tavasszal, rügyfakadáskor neki buzdul a nemes bizottság is s mire az évad elvirágzik, akkorára ki is süt valamit... Cselekedni kell most!

Ismerjük Komjáthy szinigazgatónak az ifjúság iránt táplált jóindulatát, de tőle csak nem várhatjuk a kezdeményezést, ha mi érdektelenséggel paskoljuk sárba a saját igényeinket. A tavalyi kedvezményezés az igazgatónak nagyon érezhető kárt okozott a körül nem tekintés miatt. Máskép kell hát okoskodni. Ott van a példa a pesti, kolozsvári színházaknál, hol az ifjúság mindenütt szép figyelemben részesül.

* * *

Pedig az izlésre nézve nem lehet panasz ifjúságunkra. Örömmel láttuk legközelebb hogy míg a nagy közönség keresi a modern reclamarabokat, addig az ifjú lélek rajongva tud hevülni Tóth Ede remekén. Bár az előadáson kissé meglátszott, hogy hirtelenében lón előteremtve, mégis a szereplők művészete elő tudta tükröztetni a darab gyöngyeit. Szathmáry (Gonosz Pista) utólérhetetlen humorral játszott, kedves volt a Halmy Margit (Bátki Tercsi) és Tanay évődése, kit örömmel látunk ismét a színpadon, hol nagyon is éreztük hiányát. Szabó Irmának (Feledi Boriska), kinek játéka csupa érzelem és hűség, méltó partnere volt Békéssy (Göndör Sándor) ki az angyal kezek által jó utra vezetett falu rosszát kitünőleg adta. F. Kállay Lujzát (Finum Rózsai) színtén legelől kell említenünk.

A Komáromy koszorúja új babérral gyarapodott. Mint népszínmű énekesnő mutatkozott be Lukácsy Vereshaju-jában. Tüzzről pattant magyar lány volt s oly bensőséggel és természetességgel játszott, mintha csakugyan ott nőtt volna fel a nádas házu faluban, hol a magyar nóta vigság s köny közt terem. Mellette Komjáthy (Boglár Ágnes) megszólaló hűséggel nyult be az asszonyi sziv rejtelseibe, Szabó Irma (Zsófi) kedves, kis, ártatlan falusi liba volt, ki nek nyelvén van szive egész teljessége, érzése, szeretete. A férfi szereplők közül Komjáthy az eleven kedélyű, hamiskodó, de szerelmében hű magyar legényt, Szathmáry a tréfás észjárású, magát fiatalnak tartó s a fehérség iránt lobbanékony civist kabinet-alakításban mutatta be.

A társulat legjobb énekes erőit Komáromyval Békéssyvel és Karacschal élükön hallottuk Lecocq operettjében a Napés Holdban gyönyörű összhanggal játszani. Különösen szép volt a Komáromy, Kállay és Karacs terzettje, mulattató a Sziklay kifogyhatatlan komikuma. Kupléit meg is kellett ismételnie,

Vegyes közlemények.

Akadémiánkon a karácsonyi szünidő f. hó 17-én kezdődik s január 3-ikáig tart. Az electio is 17-ikén d. u. lesz.

A Magyar Irod. Ö. Társulat tisztikarában változás állott be. Osváth Ferenc főjegyző és Mohácsy János kiadóhivatali főnök lemondván, főjegyzővé választott Boross Lajos 2. jh., kiadóhivatali főnökké Incze Zoltán 2. jh., az ő helyébe aljegyzővé Birtha József 3. th.

Nt. Balogh Ferenc urnak, a mi lánglelkű, szeretett professzorunknak uevenapja volt f. hó 3-án. A sok tisztelő között szerényen adta át üdvözlését hálájának és ragaszkodásának jeléül jogászságunk is, melynek nevében Konrád Ernő 4. jh. a Segítő Egyesület elnöke és Kun Béla 2. jh., a Segítő Egyesület főjegyzője kívántak az ünnepeltnek sok-sok boldog névnapot.

Vettük a következőket: A „debreceni reform-párt“ alakulóban van. Mohácsy János fáradozik egy szűkebb körű bizottsággal a talaj előkészítésén, s bár némelyek idegenkednek tőle, mégis ifjúságunk nagy része a reform-párt zászlója alá állott, mely nem a személyekért és személyek mellett, hanem eszmékért küzd és harcol.

A debreceni ifjúság legnagyobb része át van hatva ujitási eszméktől, mindenik szeretne valamit alkotni, indítványozni. de nincs hol és kivel dolgozzon. Ezen a bajon lenne hivatva segíteni az „akadémiai kör“, de tudjuk mindnyájan, hogy még csak idea, s a legnagyobb optimisták sem remélik, hogy két évnél előbb meg lenne alakítva.

A „reform-párt“ célul tűzte ki magának addig is, míg az „akadémiai kör“ megvalósul: az ifjúsági mozgalomnak helyes irányban való vezetését, célja továbbá az ifjúsági ügyek iránti érdeklődés felkeltése, az ifjúság részére minden téren kedvezmények kieszközlése, vívó-és tornakör alakítása, a collegialitás előmozdítása, egyáltalában a helyi beteges viszonyoknak gyökeres sanálása és átalakítása. Az általános ifjúsági ügyekre nézve pedig solidaritást vállal a budapesti és kolozsvári reform-párttal, mely ügyek intézésénél folytonos összeköttetésben és érintkezésben óhajt lenni a nevezett pártokkal.

Érdeklődéssel várjuk, mi lesz a mustármagból. Hogy a mag elvetésének jogos az alapja, kész szívvvel elismerjük s csak méltánylásunkat fejezhetjük ki a buzgólkodó collega urnak, de hogy milyen lesz az ápolás s az öntözés, ettől függ minden s jelenben ez a nagy kérdő jel. — Különben e fontos kérdéssel legközelebb részletesen foglalkozunk.

Szerk.

A Magyar Irodalmi Önképző Társulat a főiskolai énekkar közreműködésével f. é. december hó 11-én, szombaton d. u. 4 órakor a város háza nagytermében, „Csokonai emlék ünnepélyt“ rendez. Az ünnepély műsora: 1. A tihanyi echóhoz. Előadja a főiskolai énekkar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja Ferenczy Gyula akad. tanár ur. 3. Csokonaihoz. Alkalmi költemény. Irta Kun Béla, szavalja Tripsó Sándor. 4. A reményhez. Előadja a főiskolai énekkar. 5. Komoly szavalt. Tartja Török Vince. 6. Fuvola-játék. Előadja Jákó Gyula. 7. Késő vág. Dr. Horváth Ákostól. Előadja a főiskolai énekkar. 8. Felolvasás. Tartja Sipos Béla. 9. A csikóbőrös kulacshoz. Előadja a főiskolai énekkar. 10. Vig szavalt. Tartja Maklary Papp Ernő. 11. Pusztai élet. Zimaytól. Előadja a főiskolai énekkar.

A decz. 1-én tartott felolvasó estélyen az összes jövedelem 71 frt 30 kr volt. Felülfizetni szivesek voltak: N. N. 10 kr, Bod Kálmán 4 jh. 20 kr, Dr. Bartha Béla 1 frt, Medve Kálmán 2 frt 60 kr, Balogh Ferenc 50 kr, Sass Béla 1 frt, Dr. Kérészy Zoltán 1 frt, Ferenczy Gyula 1 frt, Dr. Márk Endre 1 frt, Dr. Bacony Lajos 1 frt, Dr. Kőrösi Kálmán 50 kr. Összesen 9 frt 90 kr.

A felsőbb tanulók olvasóegylete nov. 21-én tartott választmányi gyűlésén határozott a jövő 1898 évi január elsejétől kezdve járó hírlapokra és folyóiratokra vonatkozólag. E szerint járni fognak: Egyetértés, Budapesti Napló, Budapesti Hírlap, Pesti Hírlap, Magyar Hírlap, Magyarország, Országos Hírlap, Kolozsvári Ellenzék, Debrecen, Debreceni Ellenőr, Vasárnapi Ujság, Uj idők, Hét, Országvilág, Magyar kritika, Jogtudományi közlöny, Debreceni Protestans Lap, Protestans Egyházi és Iskolai Lap, Protestans Közlöny; Mátyás Diák, Kakas Márton és a Borsszem Jankó.

Egyetemek és testvér akadémiák. A magyaróvári gazdasági akadémia ifjúsága november 6-án zártkörű balek-bálat; az egri érs. joglyceum polgársága novemb.

10-én segítő egyesülete és olvasóköre javára zártkörű táncestélyt; a pécsi püspöki jogakadémia polgársága, a pozsonyi jogász ifjuság, a nagyváradi kir. jogakadémia polgársága nov. 13-án, a keszthelyi gazdasági tanintézet hallgatósága nov. 20-án szintén táncestélyt rendezett.

A selmeci bányászati és erdészeti akadémia ifjusági köre nov. 20-án irodalmi és zeneestélyt tartott a következő műsorról: 1. Vigjáték nyitány Kéler Bélától, előadta az akad. zenekara. 2. Az örült, Petőfitől, szavalta Mrácsek N. 3. Chinai influenza, énekelte az akad. dalárda. 4. Mikor én még öngyűlölő voltam, írta Ganzer László, felolvasta Blaschek Aladár. 5. Hajdu-duo, előadták hegedűn Puky László és Pence Rezső. 6. Szeretem a nőket, francia után, előadta Véssey Mihály. 7. Magyar népdalok, énekelte az akad. dalárda. 8. Fenn a bástyán, H. Weisstól, előadta az akad. zenekar.

Az eperjesi joghallgatók testülete nov. 20-án táncal egybekötött jogászhangversenyt rendezett a következő műsorról: 1. A. Rubinstein: Szonáta, előadták Szentiványi Ferenc és Ferbstein Károly urak. 2. Ének. Előadta Grieger Tivadarné urnő. 3. Dialog. Előadták Bartus Elza urhölgy és Sztrilich Béla ur. 4. a. Die Kapelle. Raff., b. Sohaj. Mendelsohn. 5. a. Kol. Nidrei (óheber melodiák, Bruch. b. Moto perpetus. Ries. Előadta Horváth Ödönné urnő zongorakiséréte mellett hegedűn Szentiványi Ferenc ur.

A kecskeméti ev. ref. jogakadémia Olvasó köre és Segéylegylete saját pénztára javára dec. 4-én táncestélyt tartott a következő rendezőségi tisztviselőkkel: Joó Gyula, Petneházy János elnökök, Tormássy István pénztárnok, Petneházy Boldizsár ellenőr.

A kolozsvári tudomány egyetemi kör decemb. hó 4-én nagybölöni Bölöny Józsefné háziasszony védnöksége mellett a városi vigadó összes helyiségeiben táncestélyt rendezett. A 82 tagból álló rendezőbizottság élén Ditrői Nándor elnök, ifj. Gálffy György, Cs. Szabó Károly, Richtzeit Mór alelnökök, Kőszeghy Géza háznagy, Feder Ottó pénztárnok, Ágoston Kálmán, Gabányi Imre ellenőrök állottak.

A nagyváradi kir. jogakadémián Kacián Ferenc 1-ső éves joghallgató november 25-én életének 18-ik évében elhunyt s 26-án d. e. temették el. Pályatársai külön gyászjelentést bocsátottak ki, szép bizonyosságul a siron túl is élő baráti érzésnek. Béke legyen porai felett!

A kassai kir. jogakadémia ifjusága dec. hó 14-ik napján a Schalkház szálló disztermében segéylegylete javára táncestélyt rendez. Rendezőségi tisztviselők: Záb-rácky József elnök, Pászth Vilmos, Szirmay István alelnök, Szilvássy Alajos háznagy, Prámer Gusztáv pénztáros, Hoyos Viktor gróf ellenőr, Máriássy Mihály, Bercelly Jenő, Katona Mór jegyzők.

A kolozsvári ev. ref. theol. fakultás ifj. ének- és zenekara dec. 8-án déli után fél hat órakor az intézet disztermében hangversenyt rendezett a következő mű-

sorral: 1. Norma-Nyitány Bellinitől. 2. Ének quartet. Előadták: Székely Si, Tankó B., Rác D., Székely János. 3. Felolvds. Tartotta Kenessey Béla theol. igazgató. 4. Daucsa, Velencei Carneval. Hegedűn előadta Rác Dezső, zongorán kísérte Pásztori Gyula. 5. Népdalok. Előadta az ifj. énekkara. 6. Vonós négyes. Előadták: Rác D., Tankó B., Borsodi K., Szeremley B. 7. Szavaltat, Tartotta Matolcsi László. 8. Lavotta első szerelme. Előadta az ifjusági zenekar. 9. Rieger: Dalár-induló. Előadta az ifj. ének- és zenekar.

A Joghallgatók Önképzőkörének választmánya ki-tűzte a f. évi pályakérdéseket. E szerint: Párhuzam vonandó az angol és magyar alkotmány fejlődése között a középkorban. Párhuzam vonandó főbb vonásokban a római és magyar kötelmi jog között. Elhatározta még a választmány hogy Februárban Domokos-émlékünnepélyt rendez. Domokos érdeme többek közt. hogy a főiskolában a latinnyelv helyett a magyart hozták be tanítási nyelvül 100 évvel ezelőtt.

Szerkesztői üzenetek.

A lapnak csak egyik felére tessék írni.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Névtelen levelekre nem válaszolunk.

..gy:.. a: Aggodalmának, legyen meggyőződve, nincs alapja. Véleményünk egyezik, készséggel ismerjük el, amaz egyletnek főiskolai életünk multjában teljesített önzetlen nemes missioját, saját tapasztalatunk alapján dicsérhetjük a jelenben való szép működését, távolról sem akaruk megsérteni jogos önértetét, kifogásolni kivított eredményeit: de nem hallgathattuk el, mit láttunk és éreztünk s mit kegyed is így fejez ki: „volt ugyan holmi csekély nézeteltérés.“

Erre céloztunk szerényen, messzebb terjedő, végveszélyt látó következtetés nélkül, teljes ópságban hagyásával amaz egylet méltóságának, de tudatával és nyílt követésével az igazságnak. Kár tehát „ragalom“-nak declamálni multkori másfél sorunkat, mert lapunk mult számában is meggyőződhetik álláspontunk tisztaságáról.

K. A. és P. I. Budapest. Lapunk kegyetek számára mindig nyitva áll. Csak az igazságért szólunk, mert szerintünk a magyar ifjuság becsülete ebben az ügyben így kívánta.

Szives figyelmök azonban nem engem illet, hanem a cikk szerzőjét, Sipos Béla collegánkat, kinek mihelyt Kecskemétről haza jön: átadom üdvözlötüket.

P I. Nagyvárad. Manó vigye az ilyen bosszantó esetet. Minden számot küldtünk, 3-ikat még 17-én kettőt is-hogy hova lett, a jó ég meg a posta tudja. Arra meg alig-alig merünk gondolni is, kicsinységünk miatt, hogy más valaki vágta zsebre. No de azért reméljük, nem haragszol s megörvendeztetel új közlendőkkkel.

